

Federalna inspekcija u prošloj godini zatekla 2.033 radnika "na crno"

U izvještaju o prošlogodišnjem radu Federalne uprave za inspekcijske poslove se navodi da je pojačani nadzor kontrole rada "na crno" proveden u skladu sa zaključkom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine iz juna 2011. godine. Za tu svrhu je izdvojeno 100.000 KM dodatnih sredstava tekućih rezervi. Novac je utrošen za troškove angažiranja federalnih, kantonalnih i poreznih inspektora te troškove prijavoza i oglašavanja.

U tom pojačanom nadzoru bilo je angažovano 107 inspektora koji su kontrolisani 31.310 radnika. 1.729 pronađenih radnika "na crno" čini 5,5% od ukupno kontrolisanih radnika, što je znatno manje u odnosu na ranije godine. Inpekcija to pripisuje uspjehu prethodnih kontola, odnosno, općoj prevenciji i redovnom radu inspektora, kao i podizanju svijesti poslodavaca.

Najviše radnika "na crno" – 467 – je bilo na području Sarajevskog kantona, gdje je kontrola obavljena u 9 općina, a najmanje u Bosansko-podrinjskom kantonu, gdje je u dvije općine pronađeno četiri radnika "na crno". Kontrola je obavljena u oblastima proizvodnje, trgovine, turizma i ugostiteljstva, šumarstva, saobraćaja, zdravstva, veterinarstva, prometa naftnih derivata i poreskih prihoda.

Kontrolisani su ugovori o radu, redovna isplata plaća i prijave za zdravstveno i mirovinsko osiguranje. Tom prilikom su kontrolisane i instalirane fiskalne kase. Zbog fiskalnih kasa i neprijavljenih radnika inspektori su izdali oko četiri miliona maraka vrijednosti prekršajnih naloga.

Federalna uprava za inspekcijske poslove navodi da su

indirektni efekti kontrole rada "na crno" evidentni u prijavi novih uposlenika, što će se ogledati i u dodatnom efektu po osnovu uplate doprinosa.

Centar za istraživačko novinarstvo (CIN) iz Sarajeva je u februaru 2007. godine objavio nekoliko priča o radu "na crno". Prema podacima entitetskih i državne agencije za statistiku u BiH, u 2006. godini je od 810.792 radnika njih 241.740 radilo je "na crno". Agencija Prism Research, koju je angažirao CIN, uradila je istraživanje na uzorku od 1.550 građana, u kojem je većina radnika rekla kako činjenica da su neprijavljeni utječe na način na koji oni doživljavaju svoj posao. Oko 90 odsto ispitanih je izjavilo da bi bili efikasniji i odgovorniji na poslu da ih je poslodavac prijavio. 21 anketirani radnik brine za vlastitu budućnost, ali malo čine da nešto promijene.